

ARKADIUSZ MICHALAK

OCHRONA TAJEMNICY
PRZEDSIĘBIORSTWA

ZAGADNIENIA CYWILNOPRAWNE

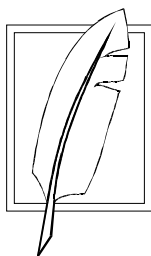

MONOGRAFIE ZAKAMYCZA

KANTOR
WYDAWNICZY
ZAKAMYCZE

ZAKAMYCZE 2006

OCHRONA TAJEMNICY
PRZEDSIĘBIORSTWA
ZAGADNIENIA CYWILNOPRAWNE

W serii MONOGRAFIE ZAKAMYCZA ukazały się m.in.:

Rafał Gołat
**USTAWA O OCHRONIE ZABYTEKÓW
I OPIECE NAD ZABYTEKAMI**

Wojciech Kowalski
**NABYCIE WŁASNOŚCI DZIEŁA SZTUKI
OD NIEUPRAWNIONEGO**

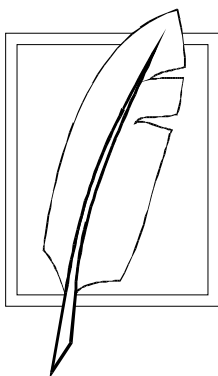
Rafał Marcin Sarbiński
**UTWÓR FOTOGRAFICZNY
I JEGO TWÓRCA W PRAWIE AUTORSKIM**

Agnieszka Kubiak–Cyrul
DOBRA OSOBISTE OSÓB PRAWNYCH

ARKADIUSZ MICHALAK

OCHRONA TAJEMNICY
PRZEDSIĘBIORSTWA

ZAGADNIENIA CYWILNOPRAWNE

KANTOR
WYDAWNICTW
ZAKAMYCZE

ZAKAMYCZE 2006

Książka polecana przez Instytut Prawa Własności Intelektualnej UJ

Stan prawny na 14 marca 2006 r.

Redakcja:
Izabela Ratusińska

Redakcja serii:
Janusz Barta
Ryszard Markiewicz

Wydawca:
Marcin Skrabka

Skład, łamanie:
Zakład Usługowy PRIM

Copyright by
Kantor Wydawniczy ZAKAMYCZE
oddział Polskich Wydawnictw Profesjonalnych sp. z o.o. 2006

Redakcja:
ul. Zacisze 7, 31-156 Kraków
tel. (12) 630.46.00
e-mail: redakcja@zakamycze.com.pl
www.zakamycze.com.pl

ISBN: 83-7444-179-8

wydanie I
cena: 49,00 zł

Druk i oprawa: Drukarnia Diecezjalna Sandomierz, ul. Żeromskiego 4, 27-600 Sandomierz

moim Rodzicom

Spis treści

Wykaz skrótów	13
Od autora	17
Wstęp	19
Rozdział I	
Ekonomiczne znaczenie i źródła ochrony prawnej tajemnicy przedsiębiorstwa	
1. Ekonomiczne znaczenie tajemnicy przedsiębiorstwa	
2. Źródła ochrony prawnej tajemnicy przedsiębiorstwa	
2.1. Pojęcie źródeł prawa dotyczących ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa.....	25
2.2. Prawo europejskie — uwagi ogólne.....	27
2.2.1. Prawo pierwotne.....	30
2.2.2. Prawo pochodne (wtórne)	33
2.2.3. Znaczenie orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS) i Sądu Pierwszej Instancji (SPI) dla ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa	50
2.2.4. Podsumowanie rozwiązań legislacyjnych dotyczących ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa w prawie europejskim	51
2.3. Prawo polskie — uwagi ogólne.....	52
2.3.1. Źródła ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa w prawie polskim	53
2.3.2. Podsumowanie	59

Rozdział II**Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa w aspekcie**

prawoporównawczym	61
1. Wprowadzenie	61
2. Stany Zjednoczone Ameryki Północnej	63
2.1. Wstęp.....	63
2.2. Pojęcie tajemnic handlowych (<i>trade secrets</i>).....	67
2.3. Przesłanka poufności (<i>secrecy</i>).....	72
2.4. Przywłaszczenie tajemnic handlowych	78
2.5. Szczególny charakter ochrony tajemnic handlowych w stosunkach pracy	81
2.6. Zakres uprawnień i roszczeń oraz czas trwania ochrony tajemnic handlowych.....	84
2.7. Podsumowanie	86
3. Niemcy.....	87
3.1. Pojęcie tajemnicy przedsiębiorstwa (<i>Betriebsgeheimnis</i>) i tajemnic handlowych (<i>Geschäftsgeheimnis</i>)	88
3.2. Przesłanka poufności	89
3.3. Bezprawne naruszenie (przywłaszczenie) tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnic handlowych	91
3.4. Cywilnoprawna ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnic handlowych.....	95
3.4.1. Ochrona deliktowa i kontraktowa	95
3.4.2. Roszczenia posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnic handlowych.....	99
4. Podsumowanie	101

Rozdział III**Pojęcie i rodzaje tajemnicy przedsiębiorstwa** 102

1. Uwagi ogólne.....	102
2. Ustawowe pojęcia używane do oznaczenia chronionych informacji.....	103
2.1. Prawo europejskie	103
3. Definicja „informacji nieujawnionej” w Porozumieniu TRIPS.....	104
3.1. Pojęcie informacji.....	104
3.2. Uzyskanie informacji zgodnie z prawem (przesłanka legalności).....	106

3.3. Kontrola nad informacją nieujawnioną	111
3.4. Poufność informacji	112
3.5. Podjęcie rozsądnych działań w celu zachowania poufności	116
3.6. Wartość handlowa informacji nieujawnionej	116
3.7. Podsumowanie	117
4. Prawo polskie — uwagi ogólne	118
4.1. Pojęcie tajemnicy przedsiębiorstwa na gruncie u.z.n.k.	120
4.2. Przesłanka poufności	122
4.3. Wartość gospodarcza tajemnicy przedsiębiorstwa	133
4.4. Rodzaje tajemnic chronionych ustawą	135
5. Definicja „informacji poufnych” z Porozumienia TRIPS a „tajemnicy przedsiębiorstwa” na gruncie art. 11 u.z.n.k.	137
5.1. Podsumowanie	143
6. Tajemnica przedsiębiorstwa a pojęcia pokrewne i inne tajemnice chronione ustawowo	143
6.1. Tajemnica przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 u.z.n.k. a tajemnica przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55 ¹ k.c.	144
6.2. Tajemnica przedsiębiorstwa a <i>know-how</i>	146
6.3. Tajemnica przedsiębiorstwa a pojęcie „informacji” w rozumieniu art. 72 ¹ k.c.	148
7. Podsumowanie	150

Rozdział IV

Charakter prawny tajemnicy przedsiębiorstwa i podmiotowe

aspekty ochrony	152
1. Uwagi ogólne	152
2. Charakter prawny ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa	153
3. Charakter prawa podmiotowego do tajemnicy przedsiębiorstwa	162
4. Podmiot uprawniony do tajemnicy przedsiębiorstwa	171
5. Sposoby nabycia tajemnicy przedsiębiorstwa	173
6. Podmiot zobowiązany do zachowania obowiązku poufności (źródła obowiązku poufności)	181

Rozdział V

Modele ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa	192
1. Ochrona prawa podmiotowego do tajemnicy przedsiębiorstwa na podstawie u.z.n.k.	192
1.2. Roszczenia z tytułu naruszenia prawa podmiotowego do tajemnicy przedsiębiorstwa.....	197
1.3. Czas trwania prawa podmiotowego do tajemnicy przedsiębiorstwa	198
2. Deliktowa ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa	199
2.1. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa na podstawie klauzuli generalnej z art. 3 u.z.n.k.	200
2.2. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa w świetle art. 12 u.z.n.k.	205
2.3. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa na podstawie art. 15a u.z.n.k.	210
2.4. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa na podstawie przepisów kodeksu cywilnego regulujących odpowiedzialność za czyny niedozwolone.....	212
2.5. Deliktowa ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa w prawie europejskim	226
3. Kontraktowa ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa	233
3.1. Charakterystyka prawna umów o poufność.....	233
3.2. Treść i forma umów (klauzul) o poufność	239
3.3. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa w trakcie i po ustaniu stosunku pracy	242
3.3.1. Uwagi ogólne.....	242
3.3.2. Ochrona tajemnicy w trakcie trwania stosunku pracy.....	242
3.3.3. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa po ustaniu stosunku pracy	250
3.4. Zakaz konkurencji w umowach cywilnoprawnych	257
4. Ochrona mieszana (deliktowo-kontraktowa).....	258
4.1. Uwagi ogólne.....	258
4.2. Ochrona informacji w trakcie negocjacji na podstawie <i>culpa in contrahendo</i> przed nowelizacją kodeksu cywilnego z dnia 14 lutego 2003 r.	260

4.3. Ochrona informacji w trakcie negocjacji na podstawie <i>culpa in contrahendo</i> po nowelizacji kodeksu cywilnego z dnia 14 lutego 2003 r.	262
4.3.1. Treść i zakres ustawowego zobowiązania do zachowania poufności	264
4.3.2. Roszczenia z tytułu naruszenia obowiązku zachowania poufności	268
4.4. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa na gruncie kodeksu spółek handlowych	272
4.4.1. Uwagi ogólne.....	272
4.4.2. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa w spółkach osobowych	272
4.4.3. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa w spółkach kapitałowych	276
5. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa na podstawie instytucji bezpodstawnego wzbogacenia.....	282
5.1. Uwagi ogólne.....	282
5.2. Bezpodstawne wzbogacenie a ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa na podstawie innych przepisów.....	283
5.3. Przesłanki bezpodstawnego wzbogacenia	285
5.3.1. Wzbogacenie.....	286
5.3.2. Zubożenie	287
5.3.3. Związek między zubożeniem a wzbogaceniem	288
5.3.4. Brak podstawy prawnej przesunięcia majątkowego	290
5.4. Zasady zwrotu wzbogacenia	291
5.5. Przedawnienie roszczeń z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia	297
5.6. Podsumowanie	298

Rozdział VI

Zbieg przepisów, norm i roszczeń dotyczących ochrony

tajemnicy przedsiębiorstwa i kolizja praw podmiotowych	299
1. Uwagi ogólne.....	299
2. Tajemnica przedsiębiorstwa a inne dobra niematerialne	301
3. Tajemnica przedsiębiorstwa a ochrona dób osobistych.....	315
4. Kolizja praw podmiotowych.....	318

Bibliografia	325
---------------------------	------------

Wykaz skrótów

Akty prawne

- BGB** — niemiecki kodeks cywilny
- k.c.** — ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. — Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.)
- k.k.** — ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- k.p.c.** — ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.)
- k.s.h.** — ustawa z dnia 15 września 2000 r. — Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 z późn. zm.)
- k.p.** — ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (tekst jedn. Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.)
- k.p.a.** — ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.)
- p.w.p.** — ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. — Prawo własności przemysłowej (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 z późn. zm.)
- pr. aut.** — ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904 z późn. zm.)
- pr. bank.** — ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.)
- TWE** — Traktat Ustanawiający Wspólnotę Europejską
- TRIPS** — Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights/Porozumienie w sprawie handlowych aspektów

- praw własności intelektualnej; Obwieszczenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 12 lutego 1996 r. w sprawie publikacji załączników do Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu — WTO (Dz. U. Nr 32, poz. 143)
- u. o b.d.** — ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych (Dz. U. Nr 128, poz. 1402 z późn. zm.)
- UTSA** — Uniform Trade Secret Act
- u. o o.k.k.** — ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080)
- UWG** — niemiecka ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji
- u.z.n.k.** — ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 z późn. zm.)
- ZPO** — niemiecki kodeks postępowania cywilnego
- ETS** — Europejski Trybunał Sprawiedliwości
- SPI** — Sąd Pierwszej Instancji
- UE** — Unia Europejska
- WTO** — World Trade Organization (Światowa Organizacja Handlu)
- SN** — Sąd Najwyższy
- SA** — Sąd Apelacyjny

Czasopisma

- Berkley Tech. L.J.** — Berkley Technology Law Journal
- Card.Law.Rev** — Cardozo Law Review
- Colum.L.Rev** — Columbia Law Review
- EIPR** — European Intellectual Property Review
- Cz.PKiNP** — Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
- GRUR** — Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht
- GRUR Intl** — Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht, Auslands — und Internationaler Teil
- ICC** — International Review of Industrial Property and Copyright Law
- KPP** — Kwartalnik Prawa Prywatnego
- MoP** — Monitor Prawniczy
- NP** — Nowe Prawo
- OSP** — Orzecznictwo Sądów Polskich

- OSN — Izba Cywilna — Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna
PiP — Państwo i Prawo
Pr. Sp. — Prawo Spółek
PPH — Przegląd Prawa Handlowego
PiZS — Praca i Zabezpieczenie Społeczne
PS — Przegląd Sądowy
PUG — Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
RPEiS — Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
SC — Studia Cywilistyczne
WRP — Wettbewerb in Recht und Praxis
ZNUJ PWiOWI — Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego.
Prace z Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej
Va.J.L.& Tech — Virginia Journal of Law and Technology

Inne skróty

- orz. — orzeczenie
nast. — następny
rozdz. — rozdział
zob. — zobacz
Dz. U. — Dziennik Ustaw
Dz. Urz. WE — Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich
BGBl — Bundesgesetzblatt

Orzeczenia

Orzeczenia sądów polskich. Orzeczenia, w których nie podano innego miejsca publikacji, zostały zaczerpnięte z serwisu informacji prawnej Lex.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Orzeczenia, w których nie podano miejsca publikacji, zostały zaczerpnięte ze stron internetowych Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości — www.curia.eu.int